

Zaaknr. : 14.ZK11734

Kenmerk : 15IT003750

Barcode :

Het dagelijks bestuur van Waterschap Brabantse Delta;

overwegende dat het algemeen bestuur op 21 januari 2015 de 'Keur waterschap Brabantse Delta' heeft vastgesteld;

overwegende dat de keur, algemene regels en beleidsregels in samenwerking met Waterschap Aa en Maas en Waterschap De Dommel tot stand is gekomen met als doel te komen tot één uniform regiem van regelgeving voor het waterbeheer in Brabant, hetgeen geleid heeft tot gelijklopende keuren voor de drie waterschappen;

overwegende dat uniforme regels klantvriendelijk is voor burgers, bedrijven en overheden in Brabant, hetgeen past in de door het algemeen bestuur ingezette lijn van meer samenwerking met anderen en meer zelfzorg en participatie;

overwegende dat er met de nieuwe algemene regels en beleidsregels, in samenhang met de keur, invulling gegeven wordt aan de wens tot deregulering;

overwegende dat in de Ontwerp 'Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater', hoofdstuk 13; Beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak werd verwezen naar het handboek 'Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor versneld afvoeren van hemelwater, Brabantse Waterschappen' en dat dit handboek ten onrechte niet ter inzage heeft gelegen;

gezien er gedurende de inspraakperiode zienswijzen zijn ingediend specifiek met betrekking tot de 'Beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak' die geleid hebben tot aanpassingen in het ontwerpbesluit;

gelet op de Waterwet, het Waterbesluit, de Waterregeling, de Waterschapswet, de Verordening Water Noord-Brabant, de Algemene wet bestuursrecht en de 'Keur waterschap Brabantse Delta';

B E S L U I T :

1. in te trekken:
  - a. hoofdstuk 6 van de Beleidsregel toepassing Waterwet en keur;
  - b. de Beleidsregel hydraulische randvoorwaarden 2009;
2. vast te stellen:
  - a. hoofdstuk 13 voor 'Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater', conform bijlage 1 bij dit besluit;
  - b. de 'Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen';
3. dit besluit wordt aangehaald als 'Partiële herziening Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater';
4. dit besluit treedt in werking op 1 maart 2015.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 24 februari 2015,

De dijkgraaf

De secretaris-directeur

Mw ir. ing. C.P.M. Moonen

ir. H.T.C. van Stokkom

Bijlage 1

13. Beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak

13.1. Kader

13.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.6, eerste lid van de keur is het verboden zonder watervergunning van het bestuur neerslag door toename van verhard oppervlak of door afkoppelen van bestaand oppervlak, versneld tot afvoer naar het oppervlaktewater te laten komen.

In deze beleidsregel wordt uitleg gegeven over hoe het waterschap omgaat met hemelwaterlozingen bij een toename van verhard oppervlak en afgekoppeld verhard oppervlak. Dergelijke ontwikkelingen kunnen er voor zorgen dat het ontvangende watersysteem een extra hoeveelheid water (in een korter tijdsbestek) krijgt te verwerken. Dit kan vaker tot wateroverlast leiden waardoor het waterschap eisen stelt aan dergelijke ontwikkelingen om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Bij de inpassing van ontwikkelingen in het bestaande watersysteem moet daarom worden uitgegaan van de volgende principes:

- 'niet afwentelen': oplossingen op de ene plaats mogen niet leiden tot problemen elders;
- 'stroomgebiedbenadering': kijk niet alleen naar het lokale watersysteem maar beschouw het gehele (deel)stroomgebied waar de ontwikkeling plaatsvindt;
- 'trits' vasthouden-bergen-afvoeren: zoveel mogelijk water vasthouden, vervolgens water bergen en tenslotte pas water afvoeren.

13.1.2. Begripsbepaling

Verhard oppervlak: Al het oppervlak dat er voor zorgt dat hemelwater sneller tot afvoer komt naar een oppervlaktewater dan in de huidige situatie zonder verharding.

Toename: Een wijziging van onverhard naar verhard oppervlak. Vervangende nieuwbouw wordt niet beschouwd als toename verhard oppervlak.

Afkoppelen verhard oppervlak: Onder afkoppelen van verhard oppervlak wordt verstaan het onderbreken van de afvoer van op bestaand verhard oppervlak vallend hemelwater via een gemengde of verbeterd gescheiden riolering naar een afvalwaterzuiveringsinstallatie. In plaats daarvan wordt het hemelwater via infiltratie in de bodem of via afstroming of via hemelwaterriolering naar het oppervlaktewater afgevoerd.

Hydrologisch Neutraal Ontwikkelen (HNO): Het nemen van compenserende maatregelen om te voorkomen dat een versnelde afvoer van hemelwater bij nieuwe ontwikkelingen kan resulteren in over- en onderlast van het ontvangende oppervlaktewatersysteem en het grondwatersysteem.

Voorziening: Een voorziening die moet worden aangelegd om te voorkomen dat de extra hoeveelheid hemelwater ten gevolge van een toename van verhard oppervlak versneld wordt afgevoerd naar het ontvangende watersysteem. In de voorziening wordt water tijdelijk geborgen en/of geïnfiltreerd in de bodem.

13.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel geldt voor de afvoer van hemelwater afkomstig van toename en/of afgekoppeld verhard oppervlak naar oppervlaktewater en er niet wordt voldaan aan de criteria uit de Algemene Regel "15. Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak (artikel 15)".

13.2. Doel van de beleidsregel

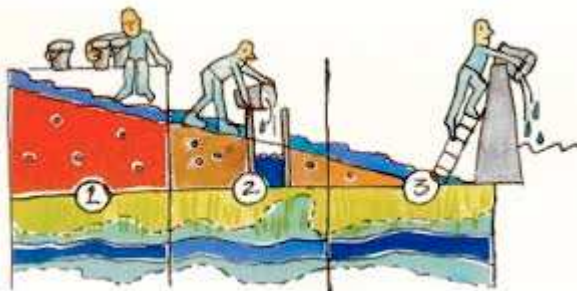
Het doel van deze beleidsregel is om de mogelijk versnelde afvoer van hemelwater als gevolg van de uitbreiding van het verhard oppervlak of afkoppelen van verhard oppervlak op een optimale wijze in te passen in het bestaande watersysteem waar de ontwikkeling onderdeel van uitmaakt.

13.3. Motivering van de beleidsregel

13.3.1. Hydrologisch neutraal ontwikkelen

Neerslag die op een onverharde bodem valt infiltreert voor een (belangrijk) deel in de bodem en komt dan uiteindelijk in het grondwater of via ondergrondse afstroming in een oppervlaktewaterlichaam terecht. Ter plaatse van verhard oppervlak zal de neerslag niet of nauwelijks in de bodem dringen. Als het verhard oppervlak niet is aangesloten op de riolering, stroomt vrijwel al het water direct af naar het oppervlaktewatersysteem. Dit betekent dat het oppervlaktewatersysteem bij een flinke regenbui een grote afvoerpiek moet kunnen opvangen en dat infiltratie in de bodem niet of slechts beperkt kan plaatsvinden. Bij het afkoppelen van verhard oppervlak zal de neerslag die valt op de verharding niet meer worden afgevoerd naar de rioolwaterzuivering maar rechtstreeks op de ontvangende waterloop worden geloosd. Ook dit zorgt voor een versnelde en/of extra afvoer richting het ontvangende oppervlaktewater. De realisatie van nieuw verhard oppervlak en afkoppelen van verhard oppervlak moet daarom zoveel mogelijk hydrologisch neutraal worden uitgevoerd en optimaal worden ingepast in het bestaande watersysteem. Dit betekent dat de aanvrager/initiatiefnemer voldoende compenserende maatregelen moet nemen, zodat het oppervlaktewatersysteem na realisatie van de verharding voldoende robuust blijft. Dit kan bijvoorbeeld bereikt worden door het graven van hemelwaterbuffers of het aanleggen van wadi's. In sommige gevallen kan de voorkeur juist worden gegeven aan het realiseren van compensatie in het bestaande watersysteem of worden aangesloten bij andere compensatievoorzieningen of wateropgaven. Op welke wijze een ontwikkeling met een toename aan verharding wordt ingepast, is zeer sterk locatieafhankelijk. Op grond van een integrale afweging, waarbij aspecten als oppervlak verharding, bodemgesteldheid, grondgebruik, huidig functioneren (aanliggend) watersysteem worden meegenomen, komen aanvrager en waterschap tot een optimale inpassing van de ontwikkeling in het bestaande watersysteem. Hierbij is het zaak dat het overleg hierover tussen aanvrager/initiatiefnemer en het waterschap in een zo vroeg mogelijk stadium wordt gestart als onderdeel van het watertoetsproces.

13.3.2. Trits vasthouden-bergen-afvoeren

figuur B1 Vasthouden-bergen-afvoeren

Wateroverlast door versneld afvoeren (3) van verhard oppervlak moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit kan op twee manieren waarbij de voorkeur van het waterschap uitgaat naar zoveel mogelijk vasthouden (1) aan de bron. Vasthouden kan door hergebruik of het infiltreren van water in de bodem en past het meest bij het principe hydrologisch neutraal ontwikkelen, zowel voor het ontvangend oppervlaktewater- als grondwatersysteem. Als niet of onvoldoende kan worden geïnfilteerd is een aanvullende voorziening noodzakelijk die het water tijdelijk bergt (2). Het gaat hier dan om een voorziening die er voor zorgt dat water in ieder geval niet versneld wordt afgevoerd.

13.3.3. Optimale inpassing/integrale afweging

Bij een uitbreiding van verhard oppervlak of het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak geldt als uitgangspunt dat bij het bepalen van de noodzakelijke compensatieopgave gekeken moet worden naar het huidig en toekomstig functioneren van het totale (deel)stroomgebied waar de ontwikkeling onderdeel van uitmaakt. Tevens geldt dat in de afweging oog moet zijn voor andere dan kwantitatief hydrologische aspecten. Dit betekent dat met het invullen van de compensatieopgave andere doelstellingen dan hydrologie kunnen worden gerealiseerd. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de realisatie van ecologische verbindingzones of watersysteemherstelmaatregelen. Ook het toekomstig beheer van de voorziening speelt bij de afweging een belangrijke rol. Er moet zoveel mogelijk voorkomen dat er een versnipperd watersysteem ontstaat. Versnippering maakt het watersysteem minder robuust: het leidt tot suboptimaal gebruik van de beschikbare bergingscapaciteit en er is meer sturing nodig. Hieruit volgt in de toetsingscriteria een aantal uitzonderingen voor de toepassing van hydrologisch neutraal ontwikkelen.

13.3.4. Waterhuishoudkundig onderzoek

Het waterschap vindt een waterhuishoudkundig onderzoek noodzakelijk ter onderbouwing van de compensatieopgave en de wijze waarop deze wordt ingevuld. Het onderzoek, dat wordt uitgevoerd in opdracht van de aanvrager/initiatiefnemer, zal in overleg met het waterschap plaatsvinden en maakt bij voorkeur onderdeel uit van het watertoetsproces dat initiatiefnemer/aanvrager en waterschap gezamenlijk doorlopen.

13.3.5. Noodoverloopconstructie

Bij zeer grote neerslaghoeveelheden zal de genoemde voorziening het aangeboden water onvoldoende kunnen verwerken. Een noodoverloopconstructie moet er dan voor zorgen dat het overtollige water gecontroleerd naar een plek wordt afgevoerd waar het geen overlast kan veroorzaken. Dit kan zijn het aangrenzend oppervlaktewater of een laagte op het eigen perceel. De noodoverloopconstructie moet hierbij voldoen aan de algemene regels voor lozingsconstructies.

13.3.6. Glastuinbouw

Bij glastuinbouwbedrijven wordt een groot deel van het hemelwater opgevangen in bassins en hergebruikt als gietwater. Vanwege het continue (her)gebruik in de kassen zal bij een voldoende minimale inhoud van de bassins er in de zomerperiode (maart t/m september) veelal voldoende ruimte beschikbaar zijn voor het opvangen van hemelwater ter voorkoming van een versnelde afvoer. Voor de periode oktober t/m februari geldt dat minimaal 60 mm retentie in de bassins aanwezig moet zijn.

De bassins kunnen dan ook bij bovenstaande minimale inhoud (mede)gebruikt worden als een voorziening ter voorkoming van een versnelde afvoer van verhard oppervlak zoals bedoeld in deze Beleidsregel.

13.4. Toetsingscriteria

13.4.1. Waterhuishoudkundig (model)onderzoek

Het waterhuishoudkundig onderzoek voldoet aan de richtlijnen die zijn opgenomen in "Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen". De uitkomst van het onderzoek moet onderdeel uit maken van de vergunningaanvraag.

13.4.2. Bepalen omvang compensatie

De compensatieplicht is 600 m³ per hectare toename verhard oppervlak, tenzij uit het waterhuishoudkundig onderzoek blijkt dat minder compensatie nodig is. De benodigde capaciteit ligt tussen de kruinhoogte van de noodoverloopconstructie en de bodem van de voorziening. Indien de bodem van de voorziening lager ligt dan de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG), dan geldt de GHG als ondergrens.

13.4.3. Voorzieningen

Afvoer

De afvoer uit een voorziening mag maximaal 2 l/s/ha zijn. Indien gebruik wordt gemaakt van een kleinere opvangcapaciteit omdat infiltratie in de voorziening plaatsvindt, moet de voorziening binnen 5 dagen waarbinnen maximaal 2 mm hemelwater per etmaal is gevallen, leeggelopen zijn.

Noodoverloopconstructie

Er moet een noodoverloopconstructie op de voorziening aanwezig zijn. Deze moet worden aangelegd conform algemene regel voor lozingsconstructies.

13.4.4. Versnelde afvoer

De uitgangspunten van Hydrologisch neutraal ontwikkelen moet altijd gevolgd worden. Afwijken van het principe van hydrologisch neutraal ontwikkelen is mogelijk wanneer:

- a. met de versnelde afvoer een verdrogingsknelpunt wordt opgelost of verminderd;
- b. met de versnelde afvoer een waterkwaliteitsprobleem wordt opgelost of een ecologische doelstelling wordt gerealiseerd (bijvoorbeeld door doorstroming te creëren);
- c. de versnelde afvoer van verhard oppervlak deel uitmaakt van een gebiedsgerichte ontwikkeling waarbij binnen een groter gebied hydrologisch neutraal wordt ontwikkeld;
- d. de versnelde afvoer het gevolg is van afkoppelen van verhard oppervlak;
- e. er sprake is van buitendijkse ontwikkelingen.

Voorwaarden hierbij zijn:

- a. de versnelde afvoer leidt niet tot overschrijding van normen voor wateroverlast (ook in benedenstroomse gebieden) zoals vastgelegd in de Verordening water van provincie Noord-Brabant;
- b. de versnelde afvoer leidt niet tot aanvullende kosten voor inrichting, beheer of onderhoud voor derden of het waterschap.